

Foto: Brian - Adobe stock; Zbyněk Pavienský

Jak si hráli lidé před vynálezem počítačů a mobilů? Odpověď je zřejmá, ale přesto překvapivá: hry našich předků byly často zajímavější a dobrodružnější, než si dnes dokážeme představit. Především se většina z nich odehrávala venku, a navíc šlo převážně o hry společenské, kdy si spolu hráli větší skupiny mladých. Jedna z hodně známých her, která se hraje dodnes, se skrývá pod složitým anglickým názvem „live action role-playing game“, který se našťastí zkracuje do jednoduchého slova „larp“.

„Larp“ vznikl v sedmdesátých letech minulého století, kdy mladí lidé inspirovaní četbou fantastické literatury, především Pána prstenů, zatoužili na vlastní kůži zažít podobná dobrodružství, jaká prožívaly postavy celosvětově oblíbené knihy. Kdo by se nechtěl s mečem v ruce postavit proti děsivému náčelníku trollů... a vyhrát? Nebo porazit podlou čarodějnici skrývající se ve stínech smrti?

To všechno je možné zažít během hry „larp“, jejíž anglický název bychom mohli přeložit jako hraní rolí na živo. Mezi role patří jak statečný bojovník, tak i troll, podlá čarodějnice, ale i lapka, obchodník, nebo léčitel. Každá postava má své charakteristiky, jako je síla, zdraví, odolnost, chytrost atd. Hráči si vyberou postavu, která odpovídá temperamentu každého člověka a pustí se do hraní. Pravidla jsou určena předem a vychází ze světa her na hrdiny. Nejčastější témata jsou inspirována světem fantasy, ale mohou se hrát i sci-fi příběhy nebo složité konverzační hry.

Já sám jsem měl možnost hrát „larp“ už několikrát, a ačkoliv mám fyzickou kondici tak maximálně na opatrného léčitele, vždycky jsem hrál v roli statečného bojovníka, něco jako král Artuš s legendárním mečem

Excalibur v ruce. Krále Artuše nejde zahrát jen tak v džínách a tričku a k „larpu“ neodmyslitelně patří kostýmy a líčidla. Někomu to možná připomíná divadlo, ale „larp“ se nehraje pro diváky, jeho cílem je užít si společnou zábavu, kreativně využít čas, ale také naučit se komunikovat a přijímat odpovědnost za svá rozhodnutí.

Společně si vyrobíme „larpový“ meč, který podle pravidel musí být dobře polstrovaný, aby jeho rána nikomu neublížila.

Prkýnka, pila, kladivo, hliníková páska, hřebíčky a izolační hmota Mirelon. Vše, co je potřeba na výrobu meče.

Čepel i záštitu obalíme Mirelonem. Na konci necháme izolaci přechuhovat, aby nevznikly ostré rohy.

Během boje se nesmí mečem bodat a útočit na hlavu, krk a mezi nohy. Kdo poruší pravidla, je ze hry vyloučen. K boji patří i povinnost hlásit obdržené zásahy. Pokud budete hrát s kamarády, stanovte si třeba limit pěti bodů: zásah do trupu je za jeden bod, do končetin za půl bodu. A především pamatujte, že jak rytíř, tak ani ministrant nikdy nelžou a neublížíují slabším.

Přeji vám mnoho zábavy a radosti.

Záštitu jsem přitloukl hřebíčky k jílcí.

Úplně na závěr jsem meč obalil hliníkovou páskou.

Ahoj ministranti, před rokem jsme si v prázdninovém speciálu představili některé zajímavé kláštery naší republiky. A protože se letošní letní číslo věnuje tématu světovému, je na čase nahlédnout za hranice. S charitní pomocí ve světě úzce souvisí i podmínky a obydlí, ve kterých lidé na různých místech planety žijí. Společně se tedy podíváme na některé zajímavé chaloupky, chatrče a další obydlí, která se obyvatelům daného kontinentu mohou vybavit pod slovem „domov“.

TEE-PEE

Pojem tee-pee (čti týpí) je nám důvěrně znám, najdeme je na nejednom letním táboře nebo ve westernovém městečku. Tee-pee jako původní obydlí severoamerických indiánů bylo vyráběno z bizoních kůží a běžně se do něj kolem ohně vměstnala celá rodina. Původní tee-pee byla spíše menší, neboť bizoní kůže byly dost těžké a indiáni k jejich přepravě používali psy. Teprve zapojení koní v pozdější době umožnilo stavět obydlí vysoká až 9 metrů.

JURTA

Podobný tvar jako vigvam má i tradiční obydlí asijských kočovných národů, tedy jurta. I jurta má kruhový půdorys, jehož průměr může dosahovat až 20 metrů. Jurta má stejně jako vigvam či tee-pee dřevěnou konstrukci, ta však bývá pokryta plstěnou rohoží, například z vlny. Její kočovný majitel rovněž počítá s tím, že jurtu dříve nebo později složí a převezze zase o kus dál, podle toho, kde najde pastviny pro svá stáda. Že jurta byla a je pro kočovné asijské národy opravdu důležitou součástí jejich životů, dokazuje i fakt, že si kupole jurty různé kočovné národy zdobily ornamenty. Přesvědčit se o tom můžeme třeba na vlajkách Kazachstánu či Kyrgyzstánu. Zde kulaté ornamenty mají znázorňovat právě horní část jurty jako symbol pohostinnosti a upřímnosti.

JAK SE TO VLASTNĚ PÍŠE?

Tee-pee, vigvam a v neposlední řadě iglú. Společným znakem většiny obydlí je i jejich netradiční název. V případě iglú stojí za zmínku, že toto slovo pochází z inuitštiny, původního jazyka kanadských Eskymáků, a znamená „domov“. Na druhou stranu, jedná se většinou o domov dočasný, který si Eskymáci stavějí jako přístřeší při loveckých výpravách. Nutno přiznat, že i Eskymáci to mají dobře promyšlené. Vchod do iglú se totiž nachází pod úrovní podlahy, a tak z něj vzduch ohřátý jeho obyvateli nemůže uniknout ven. Teplý vzduch se totiž drží ve všech prostorách vždy u stropu.

VIGVAM

Indiánům by se zajisté nelíbilo, pokud bychom tee-pee zaměňovali s vigvame. Ačkoliv obě tyto stavby jsou původně indiánské a lze je řadit do kategorie kruhových dřevostaveb, vigvam se v mnohém odlišuje. Předně jej stavěli indiánské kmeny obývající lesní porosty, a to především ve východních a subarktických oblastech. Vigvam má tvar kupole. A jelikož pro jeho stavbu neměli lesní indiáni k dispozici bizoní kůže, bývá místo toho pokryt nejružnějšími kusy kůry, rákosy, travin či kůže lesní zvěře. V neposlední řadě lesní indiáni nepotřebovali kočovat, a tak byl vigvam na rozdíl od tee-pee svými základy po celém obvodu pevně spojen se zemí.

MASAJSKÁ CHATRČE

Velice unikátní obydlí si staví i africké etnikum Masajů, které obývá především oblast jihozápadní Keni a Tanzanie. Masajové bydlí ve vesnicích, v nichž si každá rodina staví svůj příbytek. Jestliže v Evropě je stavba domu v gesci mužů, u Masajů chatrče naopak staví výhradně ženy. Základ tvoří dřevěné tyče. Na ně pak stavitelky připlácnou bláto, trávu, hnůj, popel a podobné přírodniny, které jsou po ruce. O další krok se postará slunce, které plášt' chatrče vysuší. Masajská obydlí jsou relativně malá, asi jen 3 × 5 metrů, a ani na výšku nedosahují více než metru a půl. Možná proto, aby muži nechodili ženám tak často do kuchyně. Navzdory jedinečnému stavebnímu postupu poskytuje chatrč svým obyvatelům dostatek chladu a chrání je například i před mouchami a dalším hmyzem.

Foto: BeeRu, Volodymyr Shevchuk, eunikas, Cristina Ramos, Andrea Aigner - Adobe stock Zdroje: cs.wikipedia.org, dřevostavby.cz